

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

01.09.2014 г.

Вестник Труд

✓ Обмислят частичен достъп до сметки в КТБ

Търси се вариант хората с депозити в КТБ да получат частичен достъп до сметките си през септември. Обмисля се клиентите на банката да имат право да изтеглят част от депозитите си, обяви вчера финансовият министър Румен Порожанов.

Първоначално пред Би Ти Ви той каза, че позволените за теглене суми може да са до 500 лв. или 1000 лв. По-късно обяви, че таванът може да е 700-800 лв., колкото е средната заплата. Крайното решение дали да се позволи частичен достъп до влоговете и каква да е позволената за теглене сума трябва да вземе БНБ. Парите трябва да са от тези в банката, а не от фонда за гарантиране на влоговете.

Анонсът за евентуален достъп до влоговете в КТБ дойде след посещение у нас на представители на ЕК и Европейската централна банка, които са обсъдили ситуацията с БНБ и финансовото министерство. Още на 1 август Брюксел предупреди, че срокът за изплащане на гарантираните депозити вече е изтекъл, но от БНБ и МФ отговориха, че това те може да се изплатят, ако банката бъде обявена във фалит.

“Търсят се възможности, в рамките на ликвидността, за достъп до всички депозити, така че хората с малки влогове да могат да получат 100% от парите си и да спадне напрежението поне сред тях”, обясни министърът. По думите му само малките депозити и други сметки в КТБ са около 100 000. По неофициална информация общо влоговете са около 200 000. От БНБ, която трябва да вземе решението за частичен достъп до влоговете, вчера отговориха на въпрос на “Труд” следното: “Право на всяка институция е да изразява своя работна хипотеза за решаването на определен проблем. Ако такава хипотеза стане политика, тя ще бъде публично оповестена.”

По отношение на Първа инвестиционна банка Порожанов отбеляза че днес е срокът за внасяне на плана от държавата чрез Министерството на финансите, предвиждащ постепенното връщане на ликвидната подкрепа. Планът е одобрен от МФ и БНБ и се внася в Европейската комисия. Министър Порожанов отбеляза, че срокът за връщането на ликвидната подкрепа съгласно плана, одитиран от БНБ, е 18 месеца. С думите си министърът опроверга грешните интерпретации, че подобна ликвидна подкрепа трябва да се върне през ноември тази година.

Коментари

“Много съм удовлетворен от думите на министър Порожанов. Най-сетне се чу гласът на разума. Това беше и моята идея - да започнат постепенни плащания, хората да излязат от задънената улица, да възстановят доверието си към банката и тя да бъде спасена”, коментира омбудсманът Константин Пенчев. По думите му това е сигнал, че държавата има намерение банката да работи.

“Абсурдно е да ме питате дали съм доволен, че ще ми дадат 500 лв. Не разбирате ли, че мултимилиардери и олигарси крадат нашите пари и държавата участва в този грабеж”, възмути се Вежди Рашидов, който създаде инициативен комитет на вложителите в банката. По думите му скоро ще излязат имената на хората, които са били предупредени за това, което ще се случва с КТБ, и са изтеглили пари от банката.

Загубата на трезора скочи до 259 млн. лв.

Загубата на КТБ и ТБ “Виктория” към края на юли възлиза на 259 млн. лв., се разбира от съобщението на БНБ за състоянието на банковата система към 31 юли. За сравнение месец по-рано тя беше 77 млн. лв.

От БНБ изрично уточняват, че става дума за “оперативния резултат” на трезорите. Експерти разясниха, че когато банката е неработеща, провизиите се изчисляват по доста по-строги правила, което води до резкия скок на загубата. Тя обаче все още се покрива от капитала на банковата група.

Останалите 27 банки реализират общо 489 млн. лв. печалба за седемте месеца от началото на годината, става ясно още от съобщението на БНБ. Системата има стабилно ниво на ликвидност - 27,62%.

Вестник 24 часа

✓ От днес приемат заявки за щети от руското ембарго

От днес започва прием на заявления за подпомагане на щети от руското ембарго за внос на селскостопански продукти от ЕС, съобщиха от земеделското министерство. Българските производители на плодове и зеленчуци ще се конкурират с колегите си от останалите страни в ЕС за общо 155 млн. евро, от които 30 млн. са специално за праскови и нектарини.

Помощта е за домати, моркови, зеле, пипер, карфиол, краставици, корнишони, гъби, ябълки, круши, малини, десертно грозде и сливи.

Стопаните ни могат да получат подпомагане за изтеглени или непредложени на пазара реално произведени годни за консумация плодове и зеленчуци, уточниха от агроведомството. Плодовете и зеленчуците може и да са неприбрани от полето или овощните градини.

Земеделските производители трябва да подадат заявления за намерение за участие във възможно най-кратки срокове, тъй като Еврокомисията ще приема т.нар. нотификации до изчерпване на финансовия ресурс по схемата, предупредиха експертите. Едва тогава ще бъде определено и колко точно пари ще се отделят за България.

Подпомагането е само за регистрирани производители на плодове и зеленчуци до 17 август 2014 г. Заявките трябва да се подават в общинските служби по земеделие.

✓ НАП иска двойно увеличение на осигуровките на земеделци и тютюнопроизводители

Двойни осигуровки за близо 35 000 души предлагат от Националната агенция по приходите в документ. Става дума за земеделците и тютюнопроизводителите, които сега могат да се осигуряват върху 240 лева. От НАП обаче искат прагът да се вдигне до общия - 420 лева, съобщава Нова ТВ, позовавайки се на свой източници.

Отглеждането на картофи е основният доход на Лъчезар Даракчиев. Има и магазин – другото му работно място. Напуснал е полето, защото нито печалбата, нито земеделските субсидии са достатъчни: „Субсидията не стига да се покрият разходите за картофите, само за семената”.

Лъчезар се осигурява върху минимума от 240 лева. Това му струва близо 62 лева. Ако държавата увеличи тези 240 лв. на 420, земеделецът ще плаща почти 50 лв. повече.

В документа на НАП е записано: „Следва да се има предвид, че след влизането ни в ЕС земеделските производители могат да получават субсидии и друго подпомагане”. Именно заради това и бизнесът, който по правило бойкотира вдигането на минималните осигурителни доходи, би подкрепил идеята:

„Като цяло нивата на осигуряване на самонаетите лица трябва да следват поне минимума за минимална работна заплата, тя е 340”, отбеляза Димитър Бранков от Българската стопанска камара.

Синдикатите не са против увеличението, но искат прагове между 380 и 420 лв., според стопанството на земеделския производител.

Лъчезар обаче е категоричен: „Държавата субсидира сивата икономика по този начин”.

Вестник Стандарт

✓ Фирми "еднодневки" източват хазната

Данъчни и митници затягат контрола върху вноса от Европа

Фирми "еднодневки" източват държавната хазна. Компании, които съществуват само две-три седмици, внасят различни стоки, а когато дойде време да плащат дължимите данъци, просто изчезват. Това разказа финансовият министър Румен Порожанов на съвместна пресконференция със земеделския си колега Васил Грудев.

Финансист номер едно обясни, че ще се затегне контролът по границите, като една от целите на проверяващите ще е да предотвратяват ДДС измами при доставките от Евросъюза. Плащането на този данък е от голямо значение за приходната част на бюджета, обясни Порожанов. Той даде пример с фирми еднодневки, които доставят стоката и изчезват, а след това вместо тях се появяват нови. Освен държавата от нелегалния внос са силно ощетени и земеделските производители. С внесените зеленчуци, плодове, месни и млечни продукти, за които не са платени данъци, се прави сериозен дъмпинг на родните стоки. За да се спре порочната практика с нелегалния внос, финансовото министерство ще затегне контрола върху вноса. Данъчните, митничарите и инспекторите по храните ще следят изкъсо вноса. Ще се промени и начинът, по който се прави анализа кои превозни средства са рискови. Така повече камиони ще бъдат plombирани и ще се следи дали разтоварват стоката си на местата, които са заявили предварително, съобщават от финансовото министерство.

Вестник Капитал Daily

✓ Икономическото доверие в еврозоната продължава да спада

Кризата в Украйна дава все по-негативни ефекти върху региона

Икономическото доверие в еврозоната е спаднало до най-ниските си нива от осем месеца през август, тъй като ефектите от кризата в Украйна се усещат все по-силно, показват данните на Европейската комисия. Икономическото възстановяване на региона се забави неочаквано през второто тримесечие, а перспективите за периода юли - септември стават все по-мрачни заради негативните резултати за търговията от противопоставянето между Запада и Русия.

Влошени перспективи

Изготвяният от ЕК показател на икономическото доверие в страните от валутния съюз е спаднал до 100.6 пункта спрямо ревизираните 102.1 през юли. Средната прогноза на анализаторите, анкетирани от агенция Reuters, бе за спад до 101.5 пункта. Очакванията на бизнеса са се влошили във всички сектори, включително търговията на дребно и индустрията. Спад се отчита и при потребителското доверие. Индустрията е ударена най-вече от по-песимистични очаквания за бъдещата продукция, а спадът на потребителското доверие се дължи на по-негативните очаквания за безработицата и цялостното развитие на икономиката.

Сред отделните страни индексът е спаднал най-значително в Италия – с 4.1 пункта, спадайки под дългосрочната средна стойност от 100 пункта за пръв път от февруари. В най-голямата икономика в региона – Германия, показателят е отстъпил

с 1.9 до 104.1 пункта. "Спадът на икономическото доверие в Европа през август, най-вече сред индустрията и потребителите, не е изненадващо предвид разочароващите данни за второто тримесечие и геополитическото напрежение, което беляза това лято", коментира еврокомисарят по икономическите въпроси Юрки Катайнен.

Подиндексът на очакванията за потребителската инфлация отбелязва лек спад до 8.6 пункта спрямо 8.7 за юли. Очакванията за производствената инфлация обаче преминават в негативна територия, като съответният показател спада до -0.1 през август спрямо 0.4 месец по-рано. Отделният индекс на бизнес климата спада по-малко от очакваното – до 0.16 пункта, спрямо 0.17 за юли.

Натиск за нови стимули

Според анализаторите задържането на основния индекс над дългосрочните средни нива показва, че е възможно икономиката на региона да нарасне с около 0.25% през третото тримесечие. Дори и при това положение обаче влошаването на показателите увеличава натиска над политиците от региона за въвеждане на нови мерки за стимулиране на икономическия растеж. В края на миналата седмица статистиката показва, че инфлацията през август е спаднала до 0.3 на сто. Според повечето анализатори това увеличава значително вероятността ЕЦБ да предприеме ново облекчаване на паричната си политика още в началото на септември.

✓ Събираемостта при ДДС изостава със 700 млн. лв.

Освен това постъпленията са по-малко и спрямо предходната година

Проблемите със събираемостта на косвените данъци (основно акцизи и ДДС) се задълбочава, показват данните за изпълнението на консолидирания бюджет към края на юли. Според официалните данни на Министерството на финансите изоставането при ДДС е вече 700 млн. лв. От тази сума половината се падат на Агенция "Митници", където не успяват да се справят със събираемостта на данъка от внос. Официалната информация на финансовото министерство показва, че слабата събираемост на косвените данъци, както и спрените плащания по някои оперативни програми са увеличили дефицита до 1.147 млрд. лв. при 168.2 млн. лв. година по-рано.

Неизпълнение на приходите

Общите приходи и помощи за отчетения период са 16.841 млрд. лв., или 54.3% от годишните разчети. Една от причините е, че заложеният номинален ръст в бюджета за 2014 г. е 2.1 млрд. лв., но към края на юли увеличението е едва 231 млн. лв. Приходите от косвени данъци е 6.424 млрд. лв., което е 50.1% от плана. От ДДС са събрани общо 4.127 млрд. лв., което не е и половината от очакваното за цялата година. Това според финансовото министерство се дължи на "динамиката на потреблението и вноса, както и на протичащите дефлационни процеси в икономиката".

Данните на Агенция "Митници" показват, че за периода януари - юли във ведомството са събрани 4.354 млрд. лв. от ДДС, акцизи, мита и глоби. Това обаче е изоставане с 496 млн. лв. спрямо планираните приходи за периода. Освен че не се изпълнява заложеният в бюджета за тази година план, но и постъпленията от митниците са с 87.4 млн. лв. по-малко спрямо постигнатия резултат за същия период на 2013 г. Преди седмица в интервю за "Капитал" служебният финансов министър Румен Порожанов прогнозира, че ако сегашното темпо на събираемост се запази, неизпълнението на приходната част в края на годината ще е от порядъка на 900 млн. лв. Той обаче се надява, че с назначението на Ваньо Танов за директор на Агенция "Митници" част от неизпълнението ще бъде компенсирана до края на годината. Прогнозата на Танов е подобна, като причината според него е в неправилното планиране на бюджета на митниците и в отмяната на режими, с което контролът е бил занижен, а с това е спаднала и събираемостта на ДДС и акцизи.

От финансовото министерство оправдават неизпълнението с извършваната планова профилактика на производствени мощности в голям производител на акцизни стоки. В подобни случаи погледите винаги се насочват към бургаската рафинерия "Лукойл Нефтохим". Преди дни обаче от компанията излязоха със съобщение, че ремонтът не е повлиял на плащанията им към бюджета и предварително са изпратили план за тях, който са спазвали.

Преизпълнение на разходите

За разлика от приходната част в бюджета повече от разходите се изпълняват по план. Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към края на юли възлизат на 17.988 млрд. лв. Спрямо юли 2013 г. общо разходите са нараснали с 1.210 млрд. лв. От МФ изтъкват като причина по-високите разходи по програмите и фондовете на ЕС и на ръст при социалните и здравноосигурителните плащания. Разходите по сметките за европейски средства (вкл. националното съфинансиране) нарастват с 45.1% (699.5 млн. лв.) спрямо същия период на 2013 г., а разходите по националния бюджет - с 3.4% (500.2 млн. лв.). Влияние върху параметрите по изпълнението на разходите оказват и одобрените с постановления на Министерския съвет допълнителни разходи по бюджетите на редица първостепенни разпоредители с бюджет през последните месеци от мандата на предходното правителство.

✓ Печалбата на банковата система се свива

Загубите на КТБ и дъщерната ѝ "Виктория" стопяват общия резултат в сектора

Втори пореден месец свиване на банковите печалби отчита статистиката на БНБ. Данните към края на юли показват, че нетният финансов резултат на системата е 230 млн. лв., което е със 101.9 млн. лв. по-малко спрямо отчетените в края на полугодията 332.1 млн. лв. Отчетената за месеца загуба се задълбочава в сравнение с юни, когато данните показваха 31.8 млн. лв. понижение спрямо май.

Изкривяване на картината

В изчислението на публикуваните данни централната банка включва и резултатите на поставените под специален надзор в края на юни Корпоративна търговска банка и дъщерната ѝ "Виктория" (новото име на "Креди агрикол България"). От БНБ обаче публикуват и отделни данни за резултатите на финансовите институции, обособени по групи според размера на активите им, в които не са включени банките от групата на КТБ.

Така изчисленията на база тези данни сочат, че нетният финансов резултат само на 27-те банки, опериращи на пазара в момента, без поставените под специален надзор, е 489.3 млн. лв. към края на юли. За сравнение - към края на юни общата им печалба е била в размер на 408.7 млн. лв. Информация за индивидуалните резултати на отделните финансови институции БНБ публикува само на тримесечна база.

Стопяването на печалбите в системата се дължи основно на съществено нарасналите разходи за покриване с провизии на просрочия по кредити и отписване на лоши заеми. Само за последния месец обемът на обезценките в сектора се е увеличил с 286.2 млн. лв. и така към края на юли достига 825.3 млн. лв. Сумата е с 43% по-висока в сравнение с година по-рано.

Отчетените от банките разходи за обезценки само за юни, когато ескалираха проблемите около КТБ, пък бяха в размер на 201.1 млн. лв. За сравнение - общо за петте месеца от януари до май в системата бяха натрупани обезценки на стойност 337.9 млн. лв.

Така през последните два месеца въпреки подобряването на показатели като нетния лихвен доход на банките и нетните им приходи от такси и комисиони общият нетен резултат на системата е отрицателен. Реализираният от банките на пазара (включително поставените под специален надзор) нетен лихвен доход за периода януари - юли е 1.57 млрд. лв., като само за последния месец увеличението е с 250.7 млн. лв. спрямо юни. Натрупаните от началото на годината нетните постъпления от такси и комисиони достигат 478.2 млн. лв. в края на юли, като се увеличават с 73.9 млн. лв. за последния месец.

Спирачка за кредитирането

Събитията около КТБ и ПИБ дават отражение и върху кредитната активност в сектора. Макар и със слаби темпове, от началото на годината кредитните портфейли в системата се увеличават. Данните за юли обаче показват ново свиване в обемите. Понижението при корпоративните заеми е със 17.8 млн. лв. (0.05%) спрямо юни, а ипотечните кредити за физически лица са намалели с 16.3 млн. лв. (0.17%) в сравнение с месец по-рано. Минимално нарастване е отчетено при потребителските кредити, които се увеличават с 6.5 млн. лв. (0.07%) спрямо равнището си през юни (виж таблицата).

Очакванията на БНБ, изразени в последното издание на публикувания от централната банка "Икономически преглед", също допускаха негативен ефект от кризата около КТБ върху търсенето и предлагането на кредити. "Повишаването на вътрешната несигурност във връзка с поставянето на КТБ под специален надзор може да доведе, от една страна, до нарастване на предпазливостта на банките при отпускане на кредити, а от друга, до влошаване на нагласите на фирмите и домакинствата и съответно до намаляване на търсенето на кредити", смятат от регулатора.

[Вестник Преса](#)

✓ Заради руското ембарго върху вноса на храните: Затягат контрола, ще се следи за дъмпинг

Евтени плодове и зеленчуци от Полша и Гърция заливат пазара

Мерки за затягане на контрола на вноса на селскостопанска продукция по границите готвят финансовото и земеделското министерство. Идеята е да се подпомогнат родните производители заради руското ембарго за износ на някои селскостопански стоки.

Евтина европейска продукция залива страната ни чрез т.нар. вътрешнообщностни доставки - границите между държавите членки се минават безпрепятствено без контрол. Тя идва основно от Полша и Гърция и това натиска цените у нас. Този внос обаче не може да се ограничи, за да не се наруши законодателството на общността.

Преките щети от ембаргото се изчисляват на 5-10 млн. лв., предстои оценка и на косвените. Родните производители страдат и от нелегален внос, който може да се засили заради санкциите на Москва.

Има фирми едnodневки, които внасят без документи и изчезват след 2-3 седмици. Те не плащат ДДС, заяви финансовият министър Румен Порожанов днес.

Земеделският му колега Васил Грудев допълни, че затягането на контрола ще включва увеличаване на броя на проверяваните и пломбирани превозни средства, както и засилени проверки по тържищата и пазарите.

За никого не е тайна, че от Солунската борса в страната ни влизат на много ниски цени плодове и зеленчуци, коментираха експерти. Единственият начин да се стимулира родният производител е чрез държавна субсидия, а не с подобни мерки, казаха те. Специалистите са категорични, че дъмпинговите доставки се правят от дребни търговци с оборот под 50 000 лв., които са регистрирани по ДДС. Данъчният ефект от тяхната дейност може да бъде забелязан чак на следващата година.

Идната седмица министър Грудев ще обсъди с еврокомисаря с ресор „Земеделие“ Дачиан Чолош възможностите за компенсация на производителите.

Проверената от родните инспектори от януари насам земеделска продукция е около 615 000 тона. Една трета от превозните средства са били пломбирани от фискалния контрол.

✓ През 2013 г.: 4.5% ръст на чуждестранните инвестиции в нефинансовия сектор

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в нефинансовия сектор към края на 2013 г. възлизат на 22 948 млн. евро, което е с 4.5% повече в сравнение с 2012 година, съобщиха от НСИ.

Най-голяма е стойността на направените чуждестранни инвестиции в промишлеността - 10 011 млн. евро, и в сектора на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 4 688 млн. евро. През 2013 г. тези дейности заедно формират 64.1% от общия обем на ПЧИ, а относителният им дял общо нараства с 0.2 пункта спрямо предходната година.

В сектор "Строителство" преките чуждестранни инвестиции достигат 918 млн. евро, или с 0.3% повече в сравнение с 2012 година.

През 2013 г. извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) във всички сектори на икономиката са 18 351 млн. лв. и в сравнение с предходната година намаляват с 3.9%. Най-голям обем инвестиции в ДМА са вложени в промишления сектор - 5 912 млн. лв., и в сектора на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 4 016 млн. лева. През 2013 г. тези сектори заедно формират 54.1% от общия обем разходи за ДМА. В сектор "Строителство" инвестициите за ДМА са 1 298 млн. лв. и са с 19.3% повече в сравнение с 2012 година.

✓ 4 188 161 българи с осигуровки в пенсионните фондове

През 2013 г. в страната са развивали дейност 9 пенсионноосигурителни дружества, като балансовата стойност на активите им е 231.9 млн. лева

Общият брой на осигурените лица в пенсионните фондове към края на 2013 г. е 4 188 161, а брунтните постъпления от осигурителните вноски достигат 933.0 млн. лева, съобщиха от НСИ.

През 2013 г. в страната са развивали дейност 9 пенсионноосигурителни дружества, като балансовата стойност на активите им е 231.9 млн. лева. Оборътът на тези дружества достига 107.7 млн. лв., а реализираната печалба е в размер на 36.9 млн. лева.

Пенсионните фондове, представили в НСИ отчети за дейността си през 2013 г., са 28. От тях фондовете по задължителното пенсионно осигуряване са 18 (9 универсални и 9 професионални), а доброволните фондове са 10. Балансовата стойност на активите им е 6 821.1 млн. лв., а инвестициите достигат 6 183.9 млн. лева.

Поради промени в законодателството през 2013 г. здравноосигурителните дружества са прелицензирани като застрахователни дружества, преобразувани чрез вливане в застрахователни дружества или са в процедура по прекратяване на дейността. По тази причина в НСИ за 2013 г. са представени само 3 отчета на здравноосигурителни дружества, а прелицензираните са се отчетели като застрахователни дружества. По предварителни данни сдруженията и фондациите, представили годишен отчет за дейността си през 2013 г. в НСИ, са 9 243. Балансовата стойност на активите им е в размер на 862.2 млн. лева. Приходите от нестопанска дейност на тези предприятия през 2013 г. са 523.6 млн. лв., а приходите им от регламентирана дейност достигат 491.9 млн. лева.

Списание Мениджър

✓ Спад на производствените цени

Цените на производител на вътрешния пазар през юли 2014 г. намаляват с 0,1% на месечна и с 0,6% на годишна база. Това показват данни на Националния статистически институт (НСИ).

Увеличение на цените за месец е регистрирано в добивната промишленост - с 3,3%, и в преработващата промишленост - с 0,3%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е отчетено намаление с 1,3%.

В преработващата промишленост нарастване на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на основни метали - с 1,9%, при производството на лекарствени вещества и продукти - с 0,7%, и при производството на напитки - с 0,6%, а намаление е отчетено при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 0,4%, при производството на хранителни продукти, при производството на изделия от други неметални минерални суровини и при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с по 0,2%.

Цените намаляват на годишна база в добивната промишленост - с 2,6%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2,4%, докато в преработващата промишленост е регистрирано увеличение с 0,5%.

Нарастане на цените в преработващата промишленост спрямо юли 2013 г. е отчетено при производството на тютюневи изделия - със 7,6%, при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 5,3%, и при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 3,5%. Намаление на цените се наблюдава при производството на хранителни продукти - с 4,2%, при производството на химични продукти - с 3,3%, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 2,1%.

Общият индекс на цените на производител през юли 2014 г. нараства с 0,2% спрямо предходния месец. По-високи цени са регистрирани в добивната промишленост - с 2,6%, и в преработващата промишленост - с 0,6%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е отчетено намаление с 1,2%.

Общият индекс на цените на производител през юли 2014 г. спада с 0,4% в сравнение със същия месец на 2013 г.

Вестник Монитор

✓ Преференции за малкия бизнес

Малките фирми да бъдат стимулирани с преференции. Това предлагат граждани на властта като стъпка за подобряване на бизнес средата у нас. Една от посочените мерки предвижда всяка микро и малка фирма да получава автоматично точки при участието си в конкурс за обществена поръчка и допълнителни точки, ако е с данъчна регистрация и история в района, за който се организира търгът. „Сега големи фирми, предимно от София, обират цялата печалба и съответно пълнят хазната единствено на Столична община“, пише като аргументация на предложението.

Друг гражданин пък настоява да се предвиди възможност за микро и малките предприятия да закупуват оборудване по оперативна програма „Конкурентно-способност“, с което да повишат производителността на труда и енергийната си ефективност. Като пример се дава придобиването на електромобили.

Investor.bg

✓ По-високи осигуровки ще пълнят каците без дъно

Ако не се овладее неефективното харчене, никакво увеличение няма да закърпи финансовото състояние на държавно контролираните сфери, смята Калоян Стайков

Настоящото служебно правителство заговори за увеличаване на вноски за социално и здравно осигуряване. Чисто хипотетично, дори и да има необходимост от подобни действия, те трябва да са в резултат на задълбочен анализ на двете системи, който да остойности явните и скритите дефицити.

Това пише в свой анализ икономистът от Института за пазарна икономика Калоян Стайков. Коментарите му са по повод на това, че през изминалата седмица на дневен ред излезе отново темата за повишаване на осигуровките.

Според икономиста предвид тежкото състояние и на двете системи, едва ли подобен анализ може да бъде направен в рамките на двумесечния мандат на служебното правителство.

В аргументите си Стайков посочва, че предлаганите допълнителни разходи трябва да бъдат компенсирани или с допълнителен приход, или с по-ниска печалба. В противен случай компанията ще фалира.

При сегашната осигурителна структура – 31% осигурителни вноски за социално и здравно осигуряване, увеличение на осигуровките за пенсия с 1 процентен пункт би увеличил разходите на работодателите за фонд работна заплата с 3,2%. Ако те представляват 50-90% от всички разходи на компанията, това означава увеличение на цялостните разходи с 1,6-2,9%. Ако към това се прибави и 1 пр.п. увеличение на здравните осигуровки, то ръстът при общите разходи на една компания възлиза на 3,2-5,8%, изчислява Стайков.

В защита на тезата си той посочва и други фактори.

Предвид слабия икономически растеж и наличието на сериозна конкуренция в повечето сектори, с изключение на някои, все още доминирани от държавата, едва ли може да се очаква голям ръст на приходите или големи възможности за допълнително свиване на печалбите. В ситуация на свито кредитиране и ограничено търсене на външно финансиране, компаниите разчитат основно на вътрешен ресурс, за да финансират инвестициите си. При тази ситуация, единственото решение е рязане на разходи – инвестиционни или, по-вероятно, текущи, под формата на по-ниски възнаграждения, по-малко отработени часове и по-малко наети лица. Конкретните мерки, чрез които компаниите могат да се справят с подобно административно увеличение на разходите, както и ефектите върху заетостта и доходите на заетите лица следва да се анализира преди да се предлагат подобни мерки.

Необяснимо е защо, когато се говори за държавно контролирани сектори и техните дефицити, като проблем винаги се изтъкват недостатъчните приходи, продължава разсъжденията си икономистът.

Много рядко според него може да се чуе, че всъщност и социалната, и здравната система страдат от сериозни злоупотреби и източване на средства, но дори и тогава се споменава с половин уста. В периода 2008-2013 г. държавните разходи за социално осигуряване, подпомагане и грижи се увеличават с 39,6%, което са 3,1 млрд. лева. Така през миналата година общият разход достига 11 млрд. лв. В същия период разходите за здравеопазване се увеличават с 25%, или 709,5 млн. лв. През 2013 г. те възлизат на 3,5 млрд. лева. Натрупаната инфлация за периода 2008-2013 г. е 12,2%, което означава, че по-големите харчове се дължат в голяма степен на субективни причини, като финансиране на твърде много дейности/лица, както и не малко възможности за злоупотреби.

Освен разходите, растат и приходите в здравеопазването. В периода 2008-2013 г. те се увеличават със 62,8%, въпреки че заетите в икономиката са с близо 426 хил. по-малко през 2013 г. в сравнение с 2008 година. Тук трябва да се отбележи, че сериозен ефект оказва ограничението, че лицата губят здравноосигурителни права, ако не са внасяли повече от три месечни здравноосигурителни вноски за период от 36 месеца. С други думи, хората са принудени да внесат здравните си осигуровки, ако искат да използват здравни услуги и на база единствено данните за приходите в системата не може да се говори за по-висока събираемост или ръст на осигурените. Независимо от това фактът остава непроменен – системата разполага с повече приходи.

При приходите от социални осигуровки картината е малко по-различна, пише Стайков. Те се свиват с 0,6% в периода 2008-2013 година. На фона на загубата на близо 426 хил. работни места, които представляват близо 9,8% от заетите лица, малкият спад е по-скоро добра новина. Това означава, че загубените приходи от осигуровки на лицата, които са останали без работа почти изцяло се компенсират от увеличените възнаграждения на работещите. Не малка роля тук играят и увеличението на минималните и максималните осигурителни доходи. Средният ръст при минималните осигурителни доходи в периода 2008-2013 г. близо 51%, а максималният осигурителен доход беше увеличен с 10% от началото на 2013 г.

Независимо от по-високите приходи в здравеопазването и пренебрежимо малкия спад на постъпленията в социалното осигуряване, предвид огромната загуба на работни места, с предложението си за по-високи осигуровки правителството ясно заявява, че те не са достатъчни – трябва още! Проблемът обаче не е в приходите, защото, както се вижда, те растат, голямото предизвикателство са разходите, които изпреварват растежа на приходите.

Ако не се овладее неефективното харчене, злоупотребите и като цяло пилеенето на средства в тези сфери, никакво увеличение на осигурителните вноски, било то и двойно, няма да закърпи финансовото състояние на държавно контролираните сфери. Нещо повече – ефектът може да бъде противоположен и предвид ниското доверие в социалната и здравноосигурителната системи, хората просто да вдигнат ръце и да спрат да плащат, обобщава Стайков в анализа си.

✓ Отново възраздат идеята за глоби за неосигурените

Много е лесно някоя държавна услуга да бъде обвързана с плащането на осигуровка, казва здравният министър д-р Мирослав Ненков

Идеята да се въведат глоби за хората, които не си плащат здравните вноски, отново е на дневен ред.

Именно глобите за тези, които не си плащат здравните вноски, ще е една от крачките, които ще спасят здравната система, смята министърът на здравеопазването Мирослав Ненков според материал на Нова телевизия.

В последния си отчет миналата година от „Пирогов“ обявиха, че броят на неосигурените пациенти при тях се е увеличил двойно. Всеки от тях струва на спешния институт между 1 000 и 2 000 лева. Загубите само на тази болница за година са за над 1 млн. лева.

Затова и идеята на министъра е да се въведат по-строги санкции за хората, които не плащат и по-голяма отговорност от държавата, която според експерти също не е изряден платец.

„Финансови, ограничителни (санкции, б. ред.). Много е лесно някоя държавна услуга да бъде обвързана с плащането на осигуровка – например, няма да ти се издаде задграничен паспорт, ако не си платиш здравни осигуровки. Както и прегледите на колата“, обясни д-р Мирослав Ненков.

Според министъра е крайно време държавата да плаща повече за хората, които осигурява - деца, студенти, хора на социални помощи, затворници, бежанци. За тях обаче сега се плаща здравна вноска от 4%, а не 8% както всички работещи.

„Крайно време е да се случи това. Това ще е финансов ресурс към системата“, казва здравният министър.

По изчисления на Лекарския съюз, така към бюджета на Здравната каса ще се прибавят между 500 и 700 млн. лева.

Идеята се подкрепя и от пациентските организации.

Припомняме, че по-рано през тази седмица д-р Ненков предложи и увеличаване на здравната вноска. Това обаче не може да се случи без действащ парламент. Така че конкретни решения може да се очакват едва през есента.

В средата на 2009 г. подобна идея за санкции за хората, които не внасят задължителните си здравни осигуровки, обяви тогавашният здравен министър Божидар Нанев. Според него първата стъпка в тази посока е налагането на глоби.

"Това трябва да бъде регламентирано със закон", каза тогава Нанев.

И в момента обаче законът за здравното осигуряване предвижда именно това - глоби за некоректни платци. Според него работодатели, които не плащат данък здраве за работниците си, се наказват с глоба от 1000 до 2000 лв. От 50 до 100 лв. пък е санкцията за самоосигуряващи се, които не плащат осигуровки за повече от 3 месеца.

Основната санкция в закона обаче е, че хората без вноски нямат право на лечение, поето от здравната каса. У нас от години има около 1 милион неосигурени, а заради кризата броят им се увеличи с 20-30 хил. души.

Според сега действащото законодателство хората, които са с прекъснати здравноосигурителни права и искат да бъдат допуснати отново в системата, трябва да си платят вноските за 36 месеца назад.

През септември 2011 г. отново се заговори за налагане на глоби - от 100 до 1000 лева да бъде глобяван всеки, който не си е платил дори и една здравна вноска, бе предложението за проектозакон за правата и задълженията на пациентите.